

گیل آوایی

هفتابهار

گیلی چاردانیان
گیل آوایی

تصویر و طرح روی جلد: تشریحی هفتابايجار ، گیل آوایی

گیل آوایی

www.shooram.blogspot.com

gilavaei@gmail.com

هفتابیجار، می گیلکی چاردانیانی ایسه کی هرچی به سام اشانا
چاکون واکون بوکونم، بازین ایجایی موننشر بوکونم، نویسته.
خیلی جه آ چاردانیان شاید تکراری ببه. نه ویرایش بوبوسته نه
صفحه یانا چاگوده دارم. تومامه اچارادانان هاتو می بایگانی می
بان آیا اویا نهابو، آویرا نویستنه و اسی ایجا جیما گودم. بیخود
نی یه کی امجموعه ایسما بنام هفتابیجار!

تاسیانی مرا
گیل آوایی
آگوست ۲۰۰۹

خیالا گم دییلا با تو ولانه
 بشه دریا کرا تنهها بمانه
 نگه بی تو همش آی دادو بیداد
 ده تی قورسه بوبو می آبو دانه

دوچوکسته تی بیخوابی می چومه
 تی یادا کش بزم موردابه کومه
 بازین تاصبح نامومیچوماننا خواب
 هاجین تی خوابه دننه چوم فوجه مه

تومامه زندگی به تی اسیری
 اگه تنها بیبی تنهها بیمیری
 هاتو کی ول گیری بی ایجگره داد
 تی سر دونیا فوگورده پاک دیمیری

گیلکم گیلان ایسه می جا جیگا
وامرازه هر جا ببه می پا جیگا
جنگلم سبزم جه شورم گیله وا
هی جیگایا فاندمه می جا جیگا

دو واره قورصه می دیلا فوتورکست
ندا یاور کسی می دیل بترکست
بو بوستم پاک سیا ابرانه دور فک
بامو گورخانه لاب دونیا فوگوردست

بازام می دیل جه قورصه پورا بوسته
وا گفته می خـ یالا تورا بوسته
بیگیفتم ول دو واره داده بیـ داد
چی دیل با تاسـ یانی جورا بوسته!؟

۱۰

تمامه تی غمو قورسه می پایه
شبانا دیل دینه تی واستی تایه
هاتو الله تی تی امرا گویه راز
دیله آوازه تی قورسه نوایه

۱۱

نوبوستی می مرا تورا باموبی
می سر آنقد بلا تنها ناموبی
چی بوستی بال بزه بی، بی وفایار
دوتایی نه ایئا صدتا باموبی!

۱۲

جیویشتن از تی قورسه نه می کاره،
نه می دیل کی تی واستی زاره زاره
تی واستی ول گیره دیل خوش خیاله
همش درحاله تی نقشو نیگاره

تویی تو کی جودایی یا کونی داب
 ناویره نوخوره می موشتانا گاب
 تویی تو کی دیهی تی زولفانا باد
 می دیل واهیلا به تی مو خوره تاب

نانی بی تو می دیل به خاله خاله
 هاتو کی یاد آره تی ماچی ماله
 تی چوم تی لب تی دیم تی سینه تی مو
 تی دوری جا خایه دونیا بکاله

گیلان جان تنگه تی جا گیلکانه
 تی کش وازه همش بیگانگانه
 نیبه هر ماله جا تی گیلکه خاک
 گیلک تی واستی در بیدر کجا به

۱۶

چره گیلان تی کش بیگانه جا به
بازین گیلانی جا هر ناکجا به
تی واستی گیلکانه دیل کرا زار
جه هر بیگانه هر تا آشنا به

۱۷

تی واستی پر کشم، پرواز چیه!
جغیر از تو دیله هم راز کیسه!
تی واستی می پرو بالا کونم واز
ناویره بی تو می پرواز چیه!؟

۱۸

تره هر شب چینم ایکش ستاره
فادم باله خیالا تره باره
بوئو الله تی تی می کاره دس قاق
چی ترسم شب ستاره کم بداره

۱۹

می کش تا تو آبی دنیا می شینه
چی واورسی آخه می دیل کیشینه!
نانی با تو داره می دیل هیزار راز!
تی نامه امرا دیل بالا نیشینه

۲۰

هاتو کی شب آبی با ناز می خواب
هلاچین بیم دوتایی های خوریم تاب
ترا می کش گیرم با ناجه بسیار
آمی جا عاشقی بوستان دره داب

۲۱

گیلان جان دور جه تو تنهایی مانم
جه تی دوری مثاله کو دکالم
هیزارتا خنده مئن ارسو پوره چوم
تی ناما زاکا بم زاکانه خوانم

۲۲

دمردم قورصه جا دوری بگشته
می دیلو جان مئن گرزک بکاشته
جمختد ده مرا گردن فوروزان
بوبوم جنگل خوسه جنگل بکاشته

۲۳

خیاله مئن ایسای می امرانه سای
می دریایا مانی ایسایی نه سای
هاتو کی دیل گیره یادا زنی چو
می جانانی ایسای، می امرانه سای

۲۴

سیوایه کی گیره انگاره بی حایف
اویرا بوسته می جانا گیری حایف
تره هانده زنه می دیل شواله
اگه می ور بایی تنها نیبی حایف

گیلان سبزه جه می سبزه بیجاران
 می جنگل می روخانان، تی تی داران
 خالی واشو چوچاقو بینه یو راب
 کولوشکن، کیشکاجیک جیکه بهاران

بجه زولفا پریشاننا گوده بــــاد
 بیجارانه هاچین شاننه زنه بــــاد
 می دس گرواز، شلانتقوزه فوزه داز
 دپرکستم بیدم غوربت کونم داد

زمانه پاک بوبوسته لالیکی دار
 می پا جیجا بوبوسته کس ناره کار
 هاتو دو وم بیجار مرزا کونم داد
 مره سگدوبی نا قرضه نوزولخوار

دیله دریا بوبو غوربت روخانه
 کرا دایم دوخوانه خانه خانه
 کشا گیفته خیالا های زنه ونگ
 همش گه وا بشم خانه بخانه

29

پیالا بار کی دیل گه ول بیگیرم
 اگه ناری جه ارسو سل بیگیرم
 جه تنهایی بوبوستم خاک، غم باد
 بی یه می ور نخوایم کل بیگیرم

30

بازام نیشتم شبانا تا صوبه سر
 پی یالا فان درم یادا گیرم سر
 کرا ده بوندرم فورشانه سرلات
 ایتا دریا غمه دوری دیله سر

شبان دیل قاقه تی گرمه نیگایه
 روزان قاقه تی او کتله صدایه
 هاتوکی چاچه دم کیشکا دیهه ناز
 می دیل واهیله تی نازو ادایه

خیالا چو زنی، خوابا بری شی
 ستارا نی مره، مایا بری شی
 خایم تا کی دوارم تی خیالا
 می جانا شه زنی، یادا بری شی

شبانه بی کسی، بردن تی نامه
 نیویشتن های تره، با ارسو نامه
 تره واهیلا بوستن، بون هاچین داد
 بیدین دوری میان، آخه چی دابه!؟

۳۴

تی عکسا کی بیدہ دیل ول بیگفته
بازین دیل تی خیالا سر بیگفته
نانی دیل واهیلا بوسته بوبولات!
چومه وارش دیله بالا بیگفته

۳۵

چقد واستی شبان بی تو نشم خواب
دمردم پاک مرا بردان دره آب
بوبوسته بی تو می کار گریه زاری
نی یه هی کس بگه چره بیداری!؟

۳۶

بوگفتم یاره ناما تا بشم خواب
بیدم می دیم پرا بردان دره آب
کرا مایو ستاره پاک بوبون قاق
جه می شب واهیلا بوستن نوشون خواب

۳۷

می ویرجا های نوگوچم چینو پرچین
کی گیلانام خورد همه هـلاچین
ده سنگسارام کرا بوسـتاندره داب
جغیر از ان نیبه رهـیر ببه گاب!

۳۸

بوگفتم گریه زاری وسته وسته
بوبوسته دیل جه زاری خسته خسته
بیدم وازا گوده بـالا می مستی
مرا های بال بزّه تا صبح بوبوسته

۳۹

سیا ابرانه جا می دیل بیگفته
چره می خانه یا دوشمن بیگفته
کویا واستی بیـافم می ریفقان
کی ارسو چوماننا از سو جیگفته

۴۰

دمرده آدمیمو کس کسا قار
بیمی واشکسته داره ولگا دا باد
واسی جنگل بیبیم مثله ایلہ جار
کی یاور دانه وخته نه بیبیم قار

۴۱

ریفقان آی ریفقان آی ریفقان
الان وخته بیبیم جنگل کوچی خان
تو بی من، بی تو من آی داد و بیداد
کرا دوشمن فوقفته گورشا بو جان

۴۲

دیلہ دریا بوبو غوربت روخانه
کرا دایم دوخوانه خانه خانه
کشا کیفته خیالا های زنه ونگ
همش گه وا بشم خانه بخانه

ایلاهی عالمہ دوری فوگوردہ
 جودایی از دیلو دیلبر فوگوردہ
 نبہ ہر مالہ آدم دور جہ دیلدار
 کی کوه دوری جا وا دایم فوگوردہ

بہارا دوری من ہاندہ کونم ساز
 نانم دوری چرہ دیلا گیرہ گاز
 ایسر غوربت سوجہ دیلا بصد ساز
 ایسر آ یادہ کی جاننا زنہ داز

دہ فریادم دہ فریادم دہ فریاد
 کرا مستی می امرا خانہ آواز
 گھی گردم بیچارانہ کونم ناز
 گھی گریہ کونم توشکا کونم واز

۴۶

دائم بیگانہ امرا دہ نیم جور
دمردم وا بيم بیگانہ جا دور
نخام دہ فاندرم بیگانہ کیشکا
بشم ایران بسایم دہ می کشکا

۴۷

نخام ہی جا کرا ایران می جایہ
غریبہ جا آدم بی جا جیگا یہ
دمردم بس بیدم بیگانہ آئی وائی
می دیل فریادہ دیم بی سر صدایہ

۴۸

تی عکسانا اوسہ کون تا بایم حال
کی بی تو دہ بو بوستم لاب بوشو مال
فارس می داد بمردم تاسیائی
کی بی تو بون درم پاک دارہ بی خال

مرا ده وامرازه غوربت جوخوسم
 خوايم مئ جاجيگا ايشب بوخوسم
 ده ورسفتم جه غوربت داده بيداد
 چقد بيگانه جا تا صبح نوخوسم!؟

۵۰

وطن هر ماله بي ياده تو نه سام
 بيگيتم از تي دورئ پاک سره سام
 آكه به شب بشه بايه خوروس خوان
 بوشورم غم جه تو با چومه اشكان

۵۱

تمش داران گوماران داره خالان
 روخانان آبه نوب دانان بيچاران
 چئ چئ نن آب لاکون گوسكانو ماران
 چئ خوشكيل بون درد بهاره گيلان

۵۲

بامو نوروزو من غوربت آویرم
نانم تا کئی واسئی غوربت دیمیرم
بازام فکرا شومه هفسینه نوروز
خیالام وانه تا ول نیگیرم

۵۳

چره واستئی ببه دیکتاتورئ داب
کئی هرتا مجلس ودولت ببه گاب
آکه واستئی آمئی چومان ببه واز
کئی هر ماله آمئی رهبر نبه گاب!

۵۴

تو بئی من، بئی تو من تنها چئی واستئی
لوچان زئن کس کسا روسفا چئی واستئی
چئی واستئی وا بیبیم هم دیگه بد خواه
بازین بیگانه همرا بون چئی واستئی!

۵۵

تئ عكسا كئ خوشادام ول بيگيفتم
چومه اشكانه امرا سل بيگيفتم
مئ ديل ناله مئ ديم هيستو بوبوم گورش
شوالا بوم جه دورئ ول بيگيفتم

۵۶

جودا از تو بوبوم بي تو نوبوم من
بوبو ديل خون ولئ بي تو نوبوم من
تئ امرا بوم تئ امرا هر جيگا بوم
شبو روز با تو بوم بي تو نوبوم من

۵۷

كرا دورئ بنا داغا بمئ ديل
جه دورئ غم بوبو همخانه ئ ديل
ده ورسفتم شمه دريا كونم داد
غما دريا فادم دريا آيه داد

مئ ماره عكسه امرا شب بوخوفتم
 مئ مارا ديل بزم تا صبح نوخوفتم
 فوجه چوم گب بزم هائ ونگ بزم ونگ
 نانستم خواب بيدم يا كئ بوخوفتم

جه تئ دورئ بو بوسته ناله مئ كار
 تئ عكسا فان درم با آهه بسيار
 وفادارئ نوبو هر ماله تئ كار
 منم من كئ بو بوستم تئ گرفتار

تئ ديلدارئ نانستيم كئ هاجينه
 اسا بئ تو مئ اشكا كئ واجينه
 نو استئ ديل فادابيم بئ وفا يار
 دباختم ديل دباخته ديل تيشينه

۶۱

بو بوم ولگه اسیرا بوسته در باد
نارم هیجا قرار آئی بی وفا یار
تئی واستئی واهیلیم تنها کونم داد
کئی پاک گورش بومه از یاره بیداد

۶۲

بیا می و ربوکون هرشب مره ناز
کئی بی توتنهائی قورصه زنه ساز
دمردم بسکئی به سام چوم برایی
ناتم دورازمن آخه تو چی خوابی

۶۳

هاچین می دیله تنهیا نزن چو
مرا اورشین ناور بیگانا بی تو
بدا غوربت جوخوسم بی کسو کار
نخوام هر ماله کس با من ببه جور

۶۴

بوگو یارا نایه وارش واسوخته
می چومه اشکانام ده خوشکا بوسته
بوبوستم واهیله غوربت، تی رافا
نامویی بی وفا تی دیل نوسوخته!

۶۵

کرا دیشب بامویی هانده می خواب
بوگو فتم از تی دوری سر بوشو آب
سیه ابرانه دیل تا صبح بو ارست
کرا ماهی بوبوستم تو بو بوی آب
(هاچین ماهی بوبوستم تو کرا آب)

۶۶

بوگو فتم تنهایه واستی فوقوسم
شبا تا صبحه سر اصلن نوخوسم
بیدم یارام خیالا های زنه چو
خیالا شوم کی تارایا فوقوسم!

تونام نوسخه واپیچی کئی بشم خواب
 نانی تنها خیالا شم بره آب
 تو واستی شب بایی تا کئی بایم حال
 تی ویرجا گرچی دانم خواب بی خواب

بوخوس دانم نیبی هر ماله می پا
 شبان وا بوخوسی من کرا بیخواب
 کرا تی سینه سر تا صبح بدم ناز
 بیبی پا یا نیبی من بم تی بیبا

دانم بی تو کرا دونیا فوگورده
 ده هیچی بی تو آ دونیا نگرده
 نوا بوستن رقیبه امرا هم پا
 تی دیل هر جا بشه هانده واگرده

۷۰

بوگو آخه چره می امرا قاری
تره میرم بوگو جه من چی خوایی
اگه جانا خوایی؟! فاندر تی پا جیر!
بوگو هرچی! نوگو می امرا قاری

۷۱

بی تو شده کار ما همش گرییدن
عکسهای ترا ای تا ای تا های دیدن
اشک است خزر خزر ز چومان جاری
با اشکه چومان هانده تره رقصیدن!؟

۷۲

ایتا بوسه جه تو می آرزویه
می دیله ناجه تی او رنگو بویه
بیا می ور جه دیلتنگی بوبوم زار
کی می یاره دباختم چومه سویه

تورنگه جنگلم هیشکه نېم رام
 هاچین خستا نوکون بیخود ننه دام
 کرا جنگل ایسه می جائ پرواز
 نه تئ دورسفته باغو کوله گرواز

واگردستم کرا گورشم دو واره
 بوبوستم هانده یاره بی ستاره
 نییه هر ماله جا می اشیانه
 کرا چار چرخ هوا گیرم بهانه!

هولند هانده باموم گرده خیابان
 می دیل تنگه بشم ایران بیابان
 آویرا بم، آویره دشتو صحرا
 نیگیره کس ده هر ماله می سامان

۷۶

مئ شعره من دینئ مئ اشکه جایه
بجوز مئ شعر کئ ده مئ امرا پایه
بو بوسته ایجگیره مئ داد و فریاد
جه مئ چوم دیمه سر پاک خون برایه

۷۷

مرا وعده دیهئ نایی مئ ویرجا
بازین بیگانه امرا شئ هیزار جا
(بازین شئ با رقیبان تو هیزار جا)
تو بیگانه مرا جورئ هیزار حیف
مرا نئ هائ تئ رافا شئ کئ ویرجا!

۷۸

مرا وعده دیهئ، نایی مئ ویرجا
بازین بیگانه امرا شئ هیزار جا
تو بیگانا پرستی! داد و بیدا
مئ دیل ناتئ ویجا تئ دیل کئ ویرجا!؟

بوشو مالیم و یا یارن بوشو مال
 دمردہ قورصہ بیئ کئی دہ ناییم حال
 ہاچین زور زنن دریم دارانہ بیئ خال
 نشا پرواز با ہر بشکسہ بال

۸۰

بوگو یارا کئی تی یاری تی پیشکش
 می خوابہ منن تی دیلداری تی پیشکش
 نوا ہر شب آمون با ناجہ می خواب
 کئی آ خواب و او بیداری تی پیشکش

۸۱

نائی! نہ تو نائی! تی چوم برایم
 تی واستی قاقا بوم تی رایا پایم
 نائی تو بی وفا نائی نائی تو
 نائی تی چوم برایم تی فدایم!

من و تو آتشیم خاکسترہ جبر
 آکہ بہ ول بیگیریم کئی نبہ دیر
 می دیل واہیلا بوستہ خالی میدان
 دوستہ تا آکہ پایان بہ زنجیر

تئی راشئی با تئی پا مالہ تئی خانہ
 مرا سرسام گیرہ با تئی بہانہ
 ایم تئی خانہ دور و ور بمہ قاق
 تونام کئی نہ سئی پاک گیرم سوالہ

مرا ہاندہ بیگفتہ تاسیانئ
 کرا گریہ کونہ پا درمیانی
 دوارستہ مرا غم، گریہ، زاری
 بوگو یارا مرا واستئ فیشانی

بجہ موشتہ، کولوش، مرزانه سر و اش
 جقد غوربت بگم آئ کاش آئ کاش
 مرا ده وامرازه غوربت بيم جور
 دمردم من چره غوربت بيم گور!؟

جہ گیلان تو باور ایموشتہ می خاک
 نیبہ بیگانه جا هر ماله می خاک
 مرا دوری بگشت غوربت بوگود زار
 گیرم می گولی پوستا جانہ تی مار

فوشوستہ می دیما بسکی بزم ونگ
 بخواندم دیلمانی گریہ آہنگ
 ایوار واخوبا بوم جہ سر بوشو آب
 هو گریہ من بوگفتم خاک می خاک

۸۸

کرا گیلان ایسه می چومانه سو
می دیل تنگه بیجارانه برنج بو
خودایا دیل بترکسته جه دوری
چقد غوربت بيم جوجو قو قو

۸۹

هاچین خنده بلب دیل گریه داره
می گیلانه می چومان وا به واره
هاتو دادا درم دادا درم داد
می دیل واهيلا بو گریه می کاره

۹۰

مرا گئی کئی ایم، نایی! چئی واستی؟!
مرا چوم اینتظاری نی! چئی واستی؟!
بوگفتم کئی آیی تئی امرا بم لات
نامویی چوم برا به سام تئی واستی!؟

کرا بی تو شبان بم لاب آقوزدار
 تورا بو پاک نمہ هامما سرہ دار
 می چوم ارسو کرا دریایا گہ پیشت! *
 بازیں ساحیل فوتورکہ موجا گہ ہیشت! *
 * پیشت = سوسو دان، ہیشت = هیس=ساکت

کرا دونیا میشین یانی تی گیسو
 تی عشقہ امرا دم دونیایا سوسو
 کی یانی می گولازہ تی جیوانی
 مثالہ جنگلہ تی افشانہ گیسو

جمختہ روزیگارہ دوری یام داب
 آمی بختام دمرد، رهبر بوبو گاب
 نوبو بیگانه می امرا نیبیم قار
 بدیم یاور، هامما بردان درہ آب

بامو وارش می دیم هیستو چورا بو
 می دیل اندازه یه دریا پورا بو
 آمی قسمت بوبوسته دوری از خاک
 فارس می داد می چوم ارسو کورابو

مرا گی کی آیم نایی چی واستی
 نانم خواستی بایی یا کی نخواستی
 تی رایا فاندستم تاسیانی
 می چوم وارش بوبوست آخه تی واستی

مرا گیدی چره تو بی قراری
 چره دایم کرا چوم اینتظاری
 گمه سی تا بهاره آ فوقوسان
 فوتورکسه، نیبه بی گریه زاری

کرا بیشماردمه او سالو آسال
 ایروز آیه دینم ماسوله ماسال
 بیدم واهیلابوستم دور جه می خاک
 جوانی یام بوشوهرسال هرسال

ایهوالناس دمردیم جه همه ریشو عبا
 هاجینه واهیلابوستیم جه آخوند سبزه قبا
 چوم واگود میلته غارت بوبو یو خانه خراب
 اسا وخته بوکونیم هرتا آخوند سر به هوا

ایلاهی عالمه دوری فوگورده
 جودایی از دیلو دیلبر فوگورده
 نبه هرماله آدم دور جه دیلدار
 کی کوه دوری جا وا دایم فوگورده

۱۰۰

بهارا دورئ من هانده کونم ساز
نانم دورئ چره دیلا گیره گاز
ایسر غوریت سوچه دیلا بصد ساز
ایسر آ یاده کی جانا زنه داز

۱۰۱

ده فریادم ده فریادم ده فریاد
کرا مستئ نبه مرا بره باد
گهئ کردم بیجارانه کونم ناز
گهئ گریه کونم توشکا کونم واز

۱۰۲

دائم بیگانه امرا ده نهم جور
دمردم وا بیم بیگانه جا دور
نخام ده فاندرم بیگانه کیشکا
بشم ایران بسابم من می کشکا

۱۰۳

نخوام هئ جا کرا ایران مئ جایه
غریبه جا آدم بی جا جیگا یه
دمردم بس بیدم بیگانه آئ وائ
مئ دیل فریاده دیم بی سر صدایه

۱۰۴

تئ عکسانا اوسه کون تا بایم حال
کئ بی تو ده بو بوستم لاب بو شو مال
فارس مئ داد بمردم تاسیانی
کئ بی تو بون درم پاک داره بی خال

۱۰۵

مرا ده وامرازه غوربت جو خوسم
خایم مئ جاجیگا ایشب بو خوسم
ده ورسفتم جه غوربت داده بیداد
چقد بیگانه جا تا صبح نو خوسم!؟

۱۰۶

وطن هر ماله بی یاده تو نه سام
بیگفتم از تئ دورئ پاک سره سام
آکه به شب بشه بایه خوروس خوان
بوشورم عم جه تو با چومه اشکان

۱۰۷

تمش داران گوماران داره خالان
روخانان آبه نوب دانان بیجاران
چی چی نن آب لاکون گوسکاتو ماران
چی خوشکیل بون درد بهاره گیلان

۱۰۸

بامو نوروزو من غوربت آویرم
نامم تا کئ واسئ غوربت دیمیرم
بازام فکرا شومه هفسینه نوروز
خیلام وانده تا ول نیگیرم

چرہ واستئ ببہ دیکتاتورئ داب
 کئ ہرتا مجلس ودولت ببہ گاب
 آکہ واستئ آمئ چومان ببہ واز
 کئ ہرمالہ آمئ رہبر نبہ گاب!

۱۱۰

تو بی من، بی تو من تنها چئ واستئ
 لوجان زنن کس کسا روسفا چئ واستئ
 چئ واستئ وا بببیم ہم دیگہ بد خواه
 بازین بیگانہ ہمرا بون چئ واستئ!

۱۱۱

تئ عکسا کئ خوشادام ول بیگیفتم
 چومہ اشکانہ امرا سل بیگیفتم
 مئ دیل نالہ مئ دیم ہیستو بوبوم گورش
 شوالا بوم جہ دورئ ول بیگیفتم

۱۱۲

جودا از تو بو بوم بی تو نوبوم من
بو بو دیل خون ولی بی تو نوبوم من
تئی امرا بوم تئی امرا هر جیگا بوم
شبو روز با تو بوم بی تو نوبوم من

۱۱۳

کرا دورئ بنسا داغا بمئی دیل
جه دورئ غم بو بوهمخانه ئ دیل
ده ورسفتم شمه دریا کونم داد
غما دریا فادم دریا آیه داد

۱۱۴

مئی ماره عکسه امرا شب بو خوفتم
مئی مارا دیل بزم تا صبح نو خوفتم
فوجه چوم گب بزم هائی ونگ بزم ونگ
نانستم خواب بیدم یا کئی بو خوفتم

۱۱۵

جہ تئ دورئ بوبوستہ نالہ می کار
تئ عکسا فان درم با آہہ بسیار
وفاداری نوبو ہر مالہ تئ کار
منم من کی بوبوستم تئ گرفتار

۱۱۶

تئ دیلداری نانسٹیم کی ہاچینہ
اسا بی تو می اشکا کی واچینہ
نواستی دیل فاداییم بی وفا یار
دباختم دیل دباخته دیل تیشینہ

۱۱۷

بوہوم ولگہ اسیرا بوستہ در باد
نارم ہیجا قرار آئی بی وفا یار
تئ واستی واہیلیم تنہا کونم داد
کی پاک گورشما ہومہ از یارہ بیداد

۱۱۸

بیا می ور بوکون هرشب مره ناز
کئی بی تو تنهایی قورصه زنه ساز
دمردم بسکئی به سام چوم برایی
ناتم دور از من آخه تو چئی خوایی

۱۱۹

خیالا شوم می دیلام تورا بوسته
جه دیله گریه اشکان خونا بوسته
نشا هر ماله آ غوربت نوبون زار
فارس می داد کئی می دیل پورا بوسته

۱۲۰

دپرکستم خیالا هائی بزم چو
دیلام پاک ده جمخته گه وطن کو
بخواندم آئی غریبی داد و بیداد
کئی می امرا وطن بیگانه تر بو

۱۲۱

بوگو یارا کئی تئی یاری تئی پیشکش
تئی یاری با تئی غمخواری تئی پیشکش
نوا هر شب آمون با ناز می خواب
کئی آ خوابو او بیداری تئی پیشکش

۱۲۲

تئی راشی با تئی پا مالہ تئی خانہ
مرا سرسام گیرہ با تئی بہانہ
آیم تئی خانہ دور و ور بمہ قاق
تونانم نہ سئی کرا گیرم شوالہ

۱۲۳

دو وارہ قورصہ می دیلا فوتورکست
ندا یاور کسئی می دیل بترکست
بویوستم پاک سیا ابرانہ دور فکی
بامو گورخانہ لاب دونیا فوگوردست

۱۲۴

مرا گئی کئی آیم، ناییں! چئی واستی!
مرا چوم اینتظاریں نئی! چئی واستی!؟
بوگفتم کئی آئی تئی امرا بم لات
نامویں چوم برا بہ سام تئی واستی!

۱۲۵

چومہ ہر مالہ بیگانہ نیبہ سو
تئی ہیستہ ہیمہ رہ دوشمن نیبہ فو
نواخواستن بایہ بیگانہ تئی داد
کبابہ بیشتنہ جا پخشا بہ بو

۱۲۶

آمی ایران ہمیش دایہ خورافات
خودا جا ترسیمی دارہ موکافات
آمی جانا اودوشت موللا بوبو گاب
جہ چالہ در آیم چا منن کونیم داد

۱۲۷

دانی ایران چره خربسته گایه!؟
آمی مردوم واسوخته گورشه کایه!؟
نیبیم هر ماله همدیگه مرا یار
بازین ایرانه منن خر پادشایه

۱۲۸

بچابستد هاما از مالو ناموس
آخوندو شایو آمریکای دیوس!
بو بوستیم بیخودی همدیگه بدخواه
آمی رهبر بو بوسته ایتا پوفیوس

۱۲۹

می ویرجا های نوگوچم چینو پرچین
کی گیلانام خورد همه هـ لاجین
ده سنگسارام کرا بوسـ تاندره داب
جغیر از ان نیبه رهـ بر ببه گاب!

۱۳۰

بوگفتم گریه زاری وسته وسته
بوبوسته دیل جه زاری خسته خسته
بیدم وازا گوده بالالا می مستی
مرا های بال بزه تا صبح بوبوسته

۱۳۱

سیا ابرانه جا می دیل بیگرفته
چره می خانه یا دشمن بیگرفته
کویا واستی بیاقم می ریفقان
کی ارسو چوماننا از سو جیگرفته

۱۳۲

دمرده آدمیمو کس کسا قار
بییمی واشکسته داره ولگا دا باد
واسی جنگل بیبیم منله ایله جار
کی یاور دانه وخته نه بیبیم قار

۱۳۳

ریفقان آی ریفقان آی ریفقان
الان وخته بیبیم جنگل کوچی خان
تو بی من، بی تو من آی داد و بیداد
کرا دوشمن فوقفته گورشا بو جان

۱۳۴

دیله دریا بوبو غوربت روخانه
کرا دایم دوخوانه خانه خانه
کشا گیفته خیالا های زنه ونگ
همش گه وا بشم خانه بخانه

۱۳۵

ایلاهئ عالمه دورئ فوگورده
جودایی از دیلو دیلبر فوگورده
نبه هر ماله آدم دور جه دیلدار
کئ کوه دورئ جا وا دایم فوگورده

۱۳۶

بهارا دوری من هانده کونم ساز
ناتم دوری چره دیلا گیره گاز
ایسر غوربت سوجه دیلا بصد ساز
ایسر آ یاده کی جاننا زنه داز

۱۳۷

ده فریادم ده فریادم ده فریاد
کرا مستی می امرا خانه آواز
گهی کردم بیجارانه کونم ناز
گهی گریه کونم توشکا کونم واز

۱۴۸

دانم بیگانه امرا ده نيم جور
دمردم وا بيم بیگانه جا دور
نخام ده فاندرم بیگانه کیشکا
بشم ایران بسایم ده می کشکا

۱۳۹

نخام هی جا کرا ایران می جایه
غریبه جا آدم بی جا جیگا یه
دمردم بس بیدم بیگانه آئی وائی
می دیل فریاده دیم بی سر صدایه

۱۴۰

تئی عکسانا اوسه کون تا بایم حال
کئی بی تو ده بو بوستم لاب بوشو مال
فارس می داد بمردم تاسیانی
کئی بی تو بون درم پاک داره بی خال

۱۴۱

مرا ده وامرازه غوربت جوخوسم
خوایم می جاجیگا ایشب بوخوسم
ده ورسفتم جه غوربت داده بیداد
چقد بیگانه جا تا صبح نوخوسم!؟

۱۴۲

وطن هر ماله بی یاده تو نه سام
بیگفتم از تی دوری پاک سره سام
آکه به شب بشه بایه خوروس خوان
بوشورم غم جه تو با چومه اشکان

۱۴۳

تمش داران گوماران داره خالان
روخانان آبه نوب دانان بیجاران
چی چی نن آب لاکون گوسکانو ماران
چی خوشکیل بون درد بهاره گیلان

۱۴۴

بامو نوروزو من غوربت اویرم
ناتم تا کی واسی غوربت دیمیرم
بازام فکرا شومه هفسینه نوروز
خیالام وانه تا ول نیگیرم

۱۴۵

چره واستئ ببه دیکتاتورئ داب
کئ هرتا مجلس ودولت ببه گاب
آکه واستئ آمئ چومان ببه واز
کئ هر ماله آمئ رهبر نبه گاب!

۱۴۶

تو بی من، بی تو من تنها چی واستئ
لوچان زن کس کسا روسفا چی واستئ
چی واستئ وا بیبیم هم دیگه بد خواه
بازین بیگانه همرا بون چی واستئ!

۱۴۷

تئ عکسا کئ خوشادام ول بیگیفتم
چومه اشکانه امرا سل بیگیفتم
مئ دیل ناله مئ دیم هیستو بوبوم گورش
شوالا بوم جه دورئ ول بیگیفتم

۱۴۸

جودا از تو بوبوم بی تو نوبوم من
بوبو دیل خون ولی بی تو نوبوم من
تئی امرا بوم تئی امرا هر جیگا بوم
شبو روز با تو بوم بی تو نوبوم من

۱۴۹

کرا دورئ بنا داغا بمئی دیل
جه دورئ غم بوبوهمخانه ئ دیل
ده ورسفتم شمه دریا کونم داد
غما دریا فادم دریا آیه داد

۱۵۰

مئی ماره عکسه امرا شب بوخوفتم
مئی مارا دیل بزم تا صبح نوخوفتم
فوجه چوم گب بزم هائی ونگ بزم ونگ
نانستم خواب بیدم یا کی بوخوفتم

جہ تئ دورئ بوبوستہ نالہ می کار
 تئ عکسا فان درم با آہہ بسیار
 وفاداری نوبو ہر مالہ تئ کار
 منم من کی بوبوستم تئ گرفتار

تئ دیلداری نانسٹیم کی ہاچینہ
 اسا بی تو می اشکا کی و اچینہ
 نواستی دیل فادابیم بی وفا یار
 دباختم دیل دباختہ دیل تیشینہ

بوبوم ولگہ اسیرا بوستہ در باد
 نارم ہیجا قرار آئی بی وفا یار
 تئ واستی و اہیلم تنہا کونم داد
 کی پاک گورشا بومہ از یارہ بیداد

۱۵۴

بیا می و ربوکون هرشب مره ناز
کئی بی توتتهایی قورصه زنه ساز
دمردم بسکئی به سام چوم برایی
نانم دورازمن آخه تو چئی خوایی

۱۵۵

هاچین می دیله تنهیا نزن چو
مرا اورشین ناور بیگانا بی تو
بدا غوربت جوخوسم بی کسو کار
نخوام هرماله کس با من ببه جور

۱۵۶

بوگو یارا نایه وارش واسوخته
می چومه اشکانام ده خوشکا بوسته
بوبوستم واهیله غوربت، تی رافا
نامویی بی وفا تی دیل نوسوخته!

۱۵۷

کرا دیشب بامویی هانده می خواب
بوگفتم از تی دوری سر بوشو آب
سیه ابرانه دیل تا صبح بوارست
کرا ماهی بو بوستم تو بو بوی آب
(هاچین ماهی بو بوستم تو کرا آب)

۱۵۸

بوگفتم تنهایه و استی فوقوسم
شبا تا صبحه سر اصلن نوخوسم
بیدم یارام خیالا های زنه چو
خیالا شوم کی تا یارا فوقوسم!

۱۵۹

تونام نوسخه و ایچی کی بشم خواب
نانی تنها خیالا شم بره آب
تو و استی شب بایی تا کی بایم حال
تی ویرجا گرچی دانم خواب بی خواب

۱۶۰

بوخوس دانم نیبیئ هر ماله میء پا
شبان وا بوخوسی من کرا بیخواب
کرا تیئ سینه سر تا صبح بدم ناز
بیئی پا یا نیبیئ من بم تیئ بیپا

۱۶۱

دانم بیئ تو کرا دونیا فوگورده
ده هیچی بیئ تو آ دونیا نگرده
نوا بوستن رقیبه امرا هم پا
تیئ دیل هر جا بشه هانده واگرده

۱۶۲

بوگو آخه چره میء امرا قاریئ
تره میرم بوگو جه من چیئ خوائیئ
اگه جانا خوائیئ!؟ فاندر تیئ پا جیر!
بوگو هرچیئ! نوگو میء امرا قاریئ

۱۶۳

بی تو شده کار ما همش گرییدن
عکسهای ترا ایستا ایستا دیدن
اشک است خزر خزر زچومان جاری
با اشکه چومان هانده تره رقصیدن!؟

۱۶۴

ایستا بوسه جه تو می آرزویه
می دیله ناجه تی او رنگو بویه
بیا می ور جه دیلتنگی بوبوم زار
کی می یاره دباختم چومه سویه

۱۶۵

تورنگه جنگلم هیشکه نیم رام
هاچین خستا نوکون بیخود ننه دام
کرا جنگل ایسه می جائی پرواز
نه تی دورسفته باغو کوله گرواز

۱۶۶

واگر دستم کرا گورشم دو واره
بو بوستم هانده یاره بی ستاره
نییه هر ماله جا می آشیانه
کرا چار چرخ هوا گیرم بهانه!

۱۶۷

هولند هانده باموم گردم خیابان
می دیل تنگه بشم ایران بیابان
اویرا بم، اویره دشتو صحرا
نیگیره کس ده هر ماله می سامان

۱۶۸

می شعره من دینی می اشکه جایه
بجوز می شعر کئی ده می امرا پایه
بو بوسته ایجگیره می داد و فریاد
جه می چوم دیمه سر پاک خون برایه

مرا وعدہ دیھی نائی می ویرجا
 بازین بیگانہ امرا شی ہیزار جا
 (بازین شی با رقیبان تو ہیزار جا)
 تو بیگانہ مرا جورئ ہیزار حیف
 مرا نی ہائی تی رافا شی کئی ویرجا!

۱۷۰

مرا وعدہ دیھی، نائی می ویرجا
 بازین بیگانہ امرا شی ہیزار جا
 تو بیگانا پرستی! داد و پیدا
 می دیل نا تی ویجا تی دیل کئی ویرجا!؟

۱۷۱

بوشو مالیم و یا یارن بوشو مال
 دمردہ قورصہ یی کئی دہ ناییم حال
 ہاچین زور زئن دریم دارانہ بی خال
 نشا پرواز با ہر بشکسہ بال

۱۷۲

بوگو یارا کئی تئی یاری تئی پیشکش
مئی خوابہ مئن تئی دیلداری تئی پیشکش
نوا ہر شب آمون با ناجہ مئی خواب
کئی آ خواب و او بیداری تئی پیشکش

۱۷۳

نائی! نہ تو نائی! تئی چوم بر ایم
تئی واستی قاقا بوم تئی رایا پام
نائی تو بی وفا نائی نائی تو
نائی تئی چوم بر ایم تئی فدایم!

۱۷۴

من و تو آتشم خاکسترہ جیر
آکہ بہ ول بیگیریم کئی نہہ دیر
مئی دیل و اھیلا بوستہ خالی میدان
دوستہ تا آکہ پایان بہ زنجیر

۱۷۵

تئ راشئ با تئ پا ماله تئ خانه
مرا سرسام گیره با تئ بهانه
آیم تئ خانه دور و ور بمه قاق
تونام نه سئ! مره چی و ا بمانه!؟

۱۷۶

مرا هانده بیگفته تاسیانئ
کرا گریه کونه پا در میانئ
دوارسته مرا غم، گریه، زارئ
بوگو یارا مرا واستئ فیشانئ

۱۷۷

بجه موشته، کولوش، مرزانه سر و اش
جقد غوربت بگم آئ کاش آئ کاش
مرا ده وامرازه غوربت بيم جور
دمردم من چره غوربت بيم گور!؟

۱۷۸

جه گیلان تو باور ایموشته می خاک
نیبه بیگانه جا هر ماله می خاک
مرا دوری بگشت غوربت بوگود زار
گیرم می گولی پوستا جانه تی مار

۱۷۹

فوشوسته می دیما بسکی بزم ونگ
بخواندم دیلمانی گریه آهنگ
ایوار واخوبا بوم جه سر بوشو آب
هو گریه من بوگفتم خاک می خاک

۱۸۰

کرا گیلان ایسه می چومانه سو
می دیل تنگه بیجارانه برنج بو
خودایا دیل بترکسته جه دوری
چقد غوربت بيم جوجو قو قو

هاچین خنده بلب دیل گریه داره
 می گیلانه می چومان وا به واره
 هاتو دادا درم دادا درم داد
 می دیل واهیلا بو گریه می کاره

مرا گئی کی آیم، نایی! چئی واستی؟!
 مرا چوم اینتظاری نی! چئی واستی؟!
 بوگفتم کی آیی تی امر ا بم لات
 نامویی چوم برا به سام تی واستی!؟

کرا بی تو شبان بم لاب آقوزدار
 تورا بو پاک نمه هامما سره دار
 می چوم ارسو کرا دریایا گه پیشت! *
 بازیں ساحیل فوتورکه موجا گه هیشت! *
 * پیشت = سوسو دان، هیشت = هیس=ساکت

۱۸۴

کرا دونیا میشین یانی تی گیسو
تی عشقه امرا دم دونیایا سوسو
کی یانی می گولازه تی جیوانی
مثاله جنگله تی افشانه گیسو

۱۸۵

شوجاعی جان بوبوسته دوری یام داب
جه وختی کی امی رهبر بوبو گاب
دمردم من جه غوربت دادو بیداد
بدن یاور مرا بردان دره آب

۱۸۶

بامو وارش می دیم هیستو چورا بو
ایدریا دیل میشین قورصه پورا بو
آمی قسمت بوبوسته دوری از خاک
فارس می داد می چوم ارسو کورابو

۱۸۷

مرا گي کي آيم نايي چي و آستي
نام خواستي بايي يا کي نخواستي
کرا را فاندستم تاسياني
مي چوم وار ش بوبوست آخه تي و آستي

۱۸۸

بزم دريايا کش وازا گودم بال
بکفتم فور شه سر ايچه بايم حال
مرا شورم واشوسته شه بزه وای
کي دوري جا بيدم دارم نارم خال

۱۸۹

خايم مي يار بايه دريا مي وير جا
بنم مي ياره ره مي ديله سر جا
خوشادم ياره ديم لب سينه گيسو
بدم دريايا ديلداری جا سو سو

دکف خوجداره جان با کرده خاله
 نوگو کی چئن نشا خوج هانده کاله
 مرا ناجه بوکوشت غوربت بوگود قاق
 باور اربا خوجا ناجه بکاله

چومه وارش ایتا دریـا دوارست
 جه تی دوری کرا دونیـا بکالست
 نامو هر ماله می چوما ایشب خواب
 جه تی دوری میچوم تا صوب بوارست

برگردان فارسی

باران چشمم از اندازه دریا هم گذشته
 از دوری تو انگار دنیا فرو ریخته
 به ندرت هم نیامد به چشمان من خواب
 از دوری تو چشمانم تا صبح باریده

اروزان دیل به دیل را ناره گیره
 آویرا بوسته هرکی سر بیجیره
 نانم ا آتشا کی فو بزه ییاد
 کی آخه ول نیگفته وا دیمیره!

۱۹۳

می دیل واهيلا بو غوربت اسیری
نوا گفتن جه غوربت کی دیمیری
نبه هر ماله کس غوربت گیريفتار
کی دورابی جه تی خاک وا بیمیری

۱۹۴

دپرکم شه بزه هر شب جی میخواب
می دیل بوم بوم زنه می سینا بی تاب
می چوم قاقا به با مایو ستاره
خیاله وار شه خایه بواره

۱۹۵

ستاره، آسمان، دریا، خیالی
تی یاده امرایام کی تو ولانی
هاچین میجان دری آی خانه آباد
دمردم پاک بو بوم حالی بی حالی

۱۹۶

تونام غوربت بویوستی می آویسی
هاچینه تته رج نوسخه نیویسی
کرا گریا درم هرشب جه می خاک
دیمیشته بخته مئن تو چی نیویسی

۱۹۷

نوگو می امرا کی مستی می جانہ
(فاکش جانہ تی مار مستی می جانہ)
شبانہ بی کسی می هم زبانہ
می دیلا بال زنه قورصا دیهه باد
مثاله چومه ارسو مهربانہ

۱۹۸

بیگفت انگاره دیل یادا بزه چو
خیالا بــــادا دا چومانا ارسو
بازام شب پاسی یه واستی بیم قاق
غریبی های بگم خاکه وطن کو

بوگو دریایا ان چی روزیگاره
 کی می چوم دوری جا واخون بواره
 ده وُرسفتم چه غوربت داده بیداد
 همش واستی می چوم ارسو بداره

۲۰۰

شبانده روز دیمیریم تاسیانی
 می یارام نه مرا دیل ناگیرانی
 هاچین دُرسفتا بم بسکی زنم ونگ
 چره قسمت میشین به جان فیشانی

رضا شفاعی (گیل آوایی) نویسنده، شاعر و تلاشگر حقوق بشر، عضو انجمن قلم هلند، کانون نویسندگان ایران در تبعید و انجمن قلم ایران در تبعید، فرودین ۱۳۳۵ در یکی از حومه های لاهیجان متولد شده است.

گیل آوایی در سال ۱۳۷۰ پس از رهیدن از سرکوبها، به کوچ اجباری و ناخواسته تن داد و به هلند رفت. او ضمن تلاشهای فرهنگی و سیاسی خود به نوشتن و سرودن ادامه داده که مجموعه هایی از شعر و داستان به زبانهای گیلکی و فارسی و مقالات و نقدهای سیاسی و اجتماعی و ادبی از دست آوردهای تا کنون اوست.

فهرست عمده آثار گیل آوایی به شرح زیر است:

شعر

عاشقانه،	مجموعه شعر	۱-
هوای یار،	" "	۲-
نازانه،	" "	۳-
آفتابخیز،	" "	۴-
آفتاب نشین،	" "	۵-

- ۶- چه سوال سختی " "
- ۷- نوش تنش آتش " "
- ۸- گپی با هم " "
- ۹- کرشمه " "
- ۱۰- هشت فصل " "
- ۱۱- با نسیم، " "
- ۱۲- ناز افشان " "
- ۱۳- گفتم اما " "
- چهارپاره
- ۱۴- تاسیانه های گیل آوایی ، بیش از سیصد قطعه عاشقانه
- ۱۵- Miss you برگردان انگلیسی تاسیانه های گیل آوایی

داستان

- ۱- بیگانه آشنایی چون من، داستان
- ۲- برگ ریزان، رمان
- ۳- می ناز، مجموعه داستان
- ۴- شاخکهای حسی، داستان
- ۵- پرچین، مجموعه داستان
- ۶- بازی عشق، " "
- ۷- همه هیچ، رمان
- ۸- گیلامردان، داستان

تئاتر

- ۱- نه آره، طرحهایی برای نمایش

گیلکی:

- ۱- شورم شه شواله شون، مجموعه رباعیات گیلکی،
- ۲- ایران سبزه نیگین، منظومه های گیلکی
- ۳- تی واسی، مجموعه غزلهای گیلکی
- ۴- تسکه دیل، مجموعه غزلهای گیلکی
- ۵- تالر، مجموعه داستانهای گیلکی
- ۶- هفتا بیجار، رباعیات گیلکی

سیاسی

- ۱- هماهنگی ناهمگون، بیش از صدمقاله و تحلیل سیاسی که همه آن در سامانه های اینترنتی منتشر شده اند
 - ۲- یادمان (مجموعه شعر و داستان، یادمان کشتارزندانیان سیاسی ویژه نامه توسط سامانه های اینترنتی منتشر شده است
- در این فهرست ترجمه ها، نقدها و مصاحبه ها منظور نگردیده است.

مجموعه های زیر بصورت پی دی اف منتشر گردید:

- با نسیم، مجموعه شعر
- چهاردانه های گیلکی: هفتا بیجار
- مجموعه داستان: بازی عشق
- مجموعه داستان: پرچین
- مجموعه سروده ها: توش تش آتش
- مجموعه سروده ها: آفتاب نشین
- مجموعه سروده ها: هشت فصل
- چند طرح برای نمایش: نه آره

نشانی برای تماس

gilavaei@gmail.com

perslit@gmail.com